

Сёлета гукаць вясну не трэба было — яна сама спяшалася ўсталяваць сваё парадкі. Заставалася чакаць часу «Р», калі мы цалкам выйдзем з цемры! Сёння акраз той рубж, калі дзень пакрысе пачынае набіраць сілу, прыбаўляецца — непрыкметнымі імгненнямі, хвілінкамі, сонечнымі праменчыкамі. (Заканчэнне на 2-й стар.)

Сяргей СІДОРСКИ: «Беларусь пацвярджае сваю гатоўнасць да стварэння Мытнага саюза»

Беларусь пацвярджае сваю гатоўнасць да стварэння Мытнага саюза ў рамках ЕўраАЭС і застаецца на ранейшых, занялых пазіцыях. Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі ў Мінску на сустрэчы з генеральным сакратаром ЕўраАЭС Рыгорам Рапатам.

Супрацоўніцтва Сістэмнае наступленне на наркабізнэс

У Мінску праходзіць чарговае пасяджэнне Каардынацыйнага савета кіраўнікоў кампетэнтных органаў па процідзеянню незаконнаму абароту наркатыкаў дзяржаў — членаў Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспекі (АДКБ).

Як вобразна адзначыў старшыня памінальнага савета, дырэктар райскай Федэральнай службы па кантролю за абаротам наркатыкаў Віктар Чэркасеў, менавіта ў беларускай сталіцы плануецца завяршыць амаль трохгадовую працу па стварэнню пастаянна дзеючага механізму па прадурдженню паставак герайну на тэрыторыю краін — удзельніц АДКБ з Афганістана і сінтэтычных наркатыкаў з Заходняй Еўропы.

Сёлета таксама плануецца правесці падобнае буйнамаштабнае наступленне на наркабізнэс. Прычым не толькі на ўсходнім, але і на заходнім напрамку. Паводле слоў міністра ўнутраных спраў Беларусі Уладзіміра Навумава, зараз для нашай краіны не меншую пагрозу, чым афганскі герайн, нясучы і сінтэтычныя наркатыкі, якія пастаўляюцца з Заходняй Еўропы.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУССКАЯ ГАЗЕТА

СЕЗОН АДКРЫТЫ!

Віншаванне Прэзідэнта

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага Філарэта, Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі з днём нараджэння.

РОЗГАЛАС АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

«ПЛАКАЛІ» 500 МЛН РУБЛЁЎ БІЗНЭСМЕНА?..

Груз, кошт якога ацэньваецца ў 500 мільёнаў рублёў, канфіскаваны ў Іванаўскім раёне.

ПЭТВУШНИК «РАСКАЧАГАРЫЎСЯ»...

17-гадовы падлетак раней накіроўваўся на прымусовае лачэнне ад алкагалізму і знаходзіўся пад следствам за крадзеж.

Аляксандр КОСІНЕЦ:

«Барацьба з незаконным абаротам наркатыкаў — адна са стратэгічных задач дзяржавы»

Аб гэтым заявіў намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Аляксандр Косінец на адкрыцці савета кіраўнікоў кампетэнтных органаў па процідзеянню незаконнаму абароту наркатыкаў дзяржаў — членаў АДКБ.

Паводле яго слоў, гэта праблема актуальная не толькі для сусветнай супольнасці, але і для Беларусі. Яе вырашэнне звязана з забеспячэннем дэмаграфічнай бяспекі, захаваннем жыцця і здароўя насельніцтва ўсіх краін.

Аляксандр Косінец падкрэсліў, што пасяджэнне дасць магчымасць абгульніць вопыт, вызначыць стратэгічныя і тактычныя планы.

БЕЛТА.

ПЕНСІЙНАЯ ПРЫБАЎКА 3 ВАРЫЯНТАМІ

Паводле даных Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, у лютым узровень сацыяльнай пенсіі склаў 113,1 тыс., сярэдняй працоўнай пенсіі — 281,7 тыс., максімальнай пенсіі ў працоўных пенсіянераў — 329,5 тыс., у непрацоўных — 453,9 тыс., а сярэдняй пенсіі на краіне ў цэлым — 278,1 тыс. рублёў.

У БАНК. І ЛЕПШ — З РУБЛЯМІ Ці не самы прости з іх — банкаўскі ўклад. Ва ўмовах даволі працяглай стабільнасці курсу нацыянальнай валюты адносна долара, а таксама нязначных ваганняў адносна еўра і расійскага рубля гэты від зберажэнняў працягвае набіраць папулярнасць.

Як правіла, буйныя (і, адпаведна, надзейныя) банкі не маюць патрэбы ў нарошчванні ўласных актываў любой цэнай, і таму не імкнучыся прапаноўваць звышпрыбытковыя ўмовы. Тым не менш нават сярэднія стаўкі выглядаюць дастаткова прынава. Так, кожная тысяча долараў пры «стандартнай» на сёння прапонуе ў 7 працэнтаў гадавых па валюце можа прынесці патэнцыйнаму пенсіянеру дадатковыя 70 умоўных адзінак за 12 месяцаў.

КАЛІ ЁСЦЬ ЗДAROУЕ, прыбаўка да пенсіі заўсёды будзе

Гавораць, што лішніх грошай не бывае. Даказана, што з павелічэннем даходаў растуць і выдаткі. З пенсіянерамі справа крыху іншая, бо большая частка сродкаў звычайна ідзе на прадукты харчавання, аплату камунальных паслуг. Пенсіі хоць і павялічваюцца даволі рэгулярна, усё ж не могуць ісці ў параўнанне з даходамі працоўных грамадзян.

Надзея ГАЦУРА, пенсіянерка з вёскі Панямонь Навагрудскага раёна: — Які ўсе — трымаем з дзедам-пенсіянерам гаспадарку. У нас дзве каровы, адна зараз заварэла, вы якрая першы раз патэлефанавалі, як у нас былі ветэрынары.

Вольга ПАШКЕВІЧ, начальнік упраўлення па працы і сацыяльнай абароне Бярэзінскага раённага камітэта: — Ну, мне да пенсіі яшчэ далёка (смеяецца)... А ўвогуле ў нашым раёне налічваецца зараз 365 чалавек, якія, знаходзячыся на заслужаным адпачынку, па дасягненні агульнастаноўленага пенсійнага ўзросту, працягваюць працаваць.

Ілія КРЭЧЫК, сакратар сельскага Савета, працуючая пенсіянерка з вёскі Новадзевяткавічы Слонімскага раёна: — Зараз я атрымліваю звычайную пенсію плюс зарплату. Вельмі доўга затрымлівалася на працы не планую. У далейшым буду атрымліваць пенсію як служачы дзяржаўнаму. Муж пасля скарачэння з сельскагаспадарчага прадпрыемства атрымаў трохмесячны дапамогу, пасяджаў тры месяцы дома ды энту ўладкаваўся ў тую ж гаспадарку — вартуныком.

Уладзімір КАХНОВІЧ, пенсіянер з вёскі Бобрык Пінскага раёна: — Як можна зарабіць прыбаўку да пенсіі ў сельскай мясцовасці? Трымаць гаспадарку, жыццё, садзіць агарод. Вядома, каму здароўе дазваляе. Мы з жонкай трымаем карову, трох парочкоў, 15 кураў, 2 пёйнуў, штогод бульбу вырошчваем (у мяне яшчэ леташняя ляжка). Маём свой трактар, гравузік. Памерам пенсіі з жонкай задаволены. Дароўнаму сыну асабліва дапамагаць не трэба, ён зарабляе. Што яшчэ трэба чалавеку? Самае галоўнае — каб было здароўе!

Сяргей СТАРЫНАЎ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПРЭЗІДЭНТ ТАДЖЫКІСТАНА АДЗІЖЫТ АД СВАЙГО ПРОЗВІШЧА РУСКІ КАНЧАТАК

Прэзідэнт Таджыкістана Эмамалі Рахмонаў пажадаў унесці карэктывы ў сваё прозвішча і нададзенай звачка Эмамалі Рахмонам.

МІНІСТР ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ РФ: СНД — УНІКАЛЬНАЯ ПЛЯЦОЎКА ДЛЯ ДЫЯЛОГУ

Кіраўнік МЗС Расіі Сяргей Лаўроў узяў пад сумненне эфектыўнасць Садружэння Незалежных Дзяржаў. Ён таксама адзначыў, што Расія не схільная разглядаць ЕС як мадэль для рэфармавання СНД.

ІТАЛІЯ АРЫШТАВАНЫ 171 МАФІЁЗІ

Італьянская паліцыя правяла ў Неапалі буйнамаштабны аперацыю, вынікам якой сталі арышты 171 чалавека.

ЧАЧНЯ ПАТРАБУЕ АД МАСКВЫ МІЛЬЯРДАЎ НА КМПЕНСАЦЫЮ АХВЯРАМ ПАЛІТЫЧНЫХ РЭПРЭСІЙ

Парламент Чачэнскай Рэспублікі папрасіў у Масквы грошай для кампенсацыі ўрон ахвярам палітычных рэпрэсій часоў Валікай Айчыннай вайны.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ISSN 1990-763X. Курсы валют, устанавіленыя НБ РБ з 22.03.2007 г. (Аля бн разліку)

Курсы замежных валют для безвалютных разліку. Агенцтва Уладзіміра Граўцова

ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА ІІ КВАРТАЛ 2007 ГОДА З БЯСПЛАТНЫМІ УКЛАДКАМІ

Table with 4 columns: Category, Amount, Monthly cost, Quarterly cost. Includes categories like 'Для індывідуальных падпісчыкаў', 'Для ветэранаў вав і пенсіянераў', etc.

Афіцыйна

У Беларусі ўладальнікі лінейных збудаванняў будуць плаціць зямельны падатак або арэндную плату за зямлю

У Беларусі ўладальнікі лінейных збудаванняў будуць абавязаны ўносіць у бюджэт плацяжы за зямлю ў выглядзе зямельнага падатку або арэнднай платы. Такое палажэнне змешчана ва Указе Прэзідэнта № 130 «Аб некаторых пытаннях рэгулявання зямельных адносін», падпісаным 19 сакавіка.

Аб'ектамі, Мінскі гарвыканкам і Дзяржкаммаёмасць да 1 жніўня 2007 года павінны перадаць уладальнікам лінейных збудаванняў зямлі ляснаго фонду, занятыя прасекамі ў межах ахоўных зон лінейных збудаванняў.

Пасля перадачы гэтых зямель з катэгорыі зямель ляснаго фонду ў катэгорыю зямель прамысловасці, транспарту, сувязі, энергетыкі, абароны і іншага прызначэння ўладальнікі лінейных збудаванняў будуць абавязаны ўносіць у бюджэт плацяжы за зямлю ў выглядзе зямельнага падатку або арэнднай платы за стаўках і ў памерах, устаноўленых Законам Рэспублікі Беларусь «Аб плацяжах за зямлю» і Указам Прэзідэнта ад 7 лютага 2006 г. № 74 «Аб удасканаленні парадку вызначэння памеру арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, якія знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці», што дасць магчымасць атрымаць дадатковыя даходы бюджэту.

У адпаведнасці з указам рэспубліканскім унітарным прадпрыемствам «Беларуснафта» і «Белгеалогія» дазваляецца праводзіць пошукавыя работы пры разведцы нафтовых радовішчаў на падставе распрацаваных раённых выканаўчых камітэтаў, а адвядзеныя зямельныя ўчасткі ажыццяўляць у працэсе выканання работ па будаўніцтву эксплуатацыйных свідравін па фактычна занятых зямлях.

Акрамя таго, зямельныя ўчасткі з зямель ляснаго фонду для будаўніцтва і аслугоўвання лінейных збудаванняў будуць прадастаўляцца толькі на праве пастанянага карыстання або арэнды.

Такія меры прыняты ў мэтах павышэння адказнасці юрыдычных асобаў за ўтрыманне зямель ляснаго фонду (на ўчастках, занятых прасекамі) ў калідорах розных лінейных збудаванняў) і адначасова для спрашчэння працэдур атрымання «Беларуснафта» і «Белгеалогія» дазваляў на адбранае зямельныя ўчасткі пад аб'екты нафтапрадукцый, расстлумачылі ў прэс-службе.

Гэты ўказ не запатрабуе дадатковых фінансавых затрат з бюджэту рэспублікі.

Паводле даных Мінлягсга, плошча зямель ляснаго фонду, занятых прасекамі пад лініямі электраперадачы, на якіх не ажыццяўляецца вырошчванне лесу, складае 40929,6 га, занятых прасекамі пад газарагоды — 6079 га, нафтапрадуктапрагоды — 1685 га. Пры гэтым плошча зямель ляснаго фонду, занятая прасекамі пад газарагоды юрыдычных асобаў Беларусі, складае 4474 га, газарагод «Ямал — Еўропа» ААТ «Газрам» — 1605 га, нафтапрадуктапрагоды юрыдычных асобаў Беларусі — 1448 га, нафтапрадуктаправод ПВУП «Захад — Транснафтапрадукт» — 237 га.

Цяпер гэтыя зямлі знаходзяцца ў карыстанні дзяржаўных лесагаспадарчых устаноў (лягасаў), зямельны падатак або арэндная плата за іх не выплачваецца.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Унесена змяненне ў міжурадавы дагавор з Польшчай аб супрацоўніцтве ў барацьбе са злачыннасцю

Дэпартамент фінансавога маніторынгу Камітэта дзяржаўнага кантролю ўключаны ў спіс беларускіх арганізацый, якія супрацоўнічаюць з польскім бокам у рамках міжурадавага дагавора аб супрацоўніцтве ў барацьбе са злачыннасцю ад 8 снежня 2003 года. Гэта прадугледжана пагадненнем паміж урадамі Беларусі і Польшчы аб унясенні змянення ў гэты дагавор. Указ аб прыняцці пагаднення кіраўнік дзяржаўны Аляксандр Лукашэнка падпісаў 19 сакавіка.

Беларусь нараве ў польскім бокам выканала ўнутрыдзяржаўныя працэдур, неабходныя для ўступлення ў сілу пагаднення. Такое змяненне дасць магчымасць стварыць дагаворна-прававую базу супрацоўніцтва паміж органамі фінансавай разведкі Беларусі і Польшчы.

Згодна з дагаворам кампетэнтнымі органамі з беларускага боку таксама з'яўляюцца Міністэрства ўнутраных спраў, Камітэт дзяржаўнай бяспекі, Дзяржаўны камітэт пагранічных войскаў, Дзяржаўны мытны камітэт, Дэпартамент фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржаўнага кантролю і Пракуратура.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Калі дзень з ноччу мераецца

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Што ні кажыце, а вясновае раўнадзенства вартэе таго, каб яго адзначыць — маля ў чалавечым існаванні момантаў, калі ў нас проста так штошчы прыбаўляецца. А тут жа дзень становіцца большым. Нездарма нашы продкі звярталі ўвагу на тое, як Сонца ці Месяц слабе паводзяць на небе, колькі часу яны прасяваючы людзям, а колькі хаваюцца ад іх. Для старажытных славян гэта ўсё было вельмі важна, таму што менавіта так яны вызначалі, калі і што трэба рабіць па гаспадарцы. У вельмі даўнія часы, кажуць, нават год пачынаўся... вясною. Да нашых часоў дажылі такія вальчобныя песні, паводле якіх можна меркаваць, што першае свята года адзначалася ў дні, блізкія да вясновага раўнадзенства.

Потым з'явіліся іншыя календары, іншыя святы. У календары, якому давораюць беларускія хрысціянне, ёсць такое: свята сарака пакуніку Сявастыйскіх, якія замерлі да смерці, адстойваючы сваю веру. Іх памяць адзначаецца акурат 22 сакавіка. Народ ведаў, што на сорок пакуніку цяпло павіна перамагчы халадзчу. Было заўважана, што на Саракі прылятае 40 выраяў, канчаткова прыходзіць вясна. Цяпер зразумела, чаму гавораць так: «Святыя саракі ў полі саху валаклі»: чакай цяпер працы. А гэта мы ўсёем. Калі трэба — 40 вараніку выленілі на вярчу, як рабілі ў нурдзе ў гэты дзень, ці 40 маленькіх піражкоў спячком. А кажуць, не будзе блага, калі 40 бульбяных клёцак за раз з'есці: добра, калі ёсць сіла на добрую працу.

Ларыса ЦІМОШЫК.

НОВЫ ПАСОЛ УКРАЇНЫ — ІГАР ЛІХАВЫ

Новы пасол Украіны ў Беларусі Ігар Ліхавы ўручыў копіі даверчых грамад кіраўніку МЗС нашай краіны Сяргею Мартынаву. Ігар Ліхавы прыбыў у Мінск вечарам 20 сакавіка. Указ аб яго назначэнні Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Украіны ў Рэспубліцы Беларусь украінскі прэзідэнт падпісаў 6 лютага. Ігар Дамітрыевіч Ліхавы з верасня 2005 года на лістапад 2006 года быў міністрам культуры і турызму Украіны. Да апошняга назначэння займаў пасаду кіраўніка Службы па пытаннях захавання нацыянальнага і культурнага здобытку Сакратарыята прэзідэнта Украіны.

БЕЛТА.

Антоні Паўлічак Койцку цудам удалося выраставацца са знішчанай вёскі Вялікавічы Салігорскага раёна. Пасля вызвалення Беларусі памосці за спаленых заўвава землякоў на фронце... 22 чэрвеня 2006 г. ён знайшоў назву сваёй вёскі на дрэве Адроджаных вёсак.

Сяргей ЗАБАЛОЦЕЦ:

«Рана ці позна неабходна працаваць ва ўмовах цэн на энерганосьбіты, набліжаных да рынкавых»

Ва ўмовах росту цен на электра- і цеплаэнергію, а таксама газ беларускім прадпрыемствам працаваць будзе вельмі складана. «Аднак рана ці позна неабходна працаваць ва ўмовах цэн на энерганосьбіты, набліжаных да рынкавых. І ў кіраўнікоў прадпрыемстваў ёсць разуменне, што неабходна знаходзіць рэзервы, каб прадпрыемствы ў новых умовах працавалі стабільна», — заявіў на пасяджэнні Рэспубліканскага савета дырэктараў Беларускай навукова-прамысловай асацыяцыі намеснік старшыні Палаты прадстаўніцкай Нацыянальнага сходу Сяргей Забалоцец.

Паводле яго слоў, нягледзячы на новы кошт раіскага газу і новыя ўмовы пастаўкі нафты з суседняй краіны, асноўныя паказчыкі развіцця Беларускай эканомікі ў першыя месяцы года маюць добрую дынаміку. Гэта датычыцца, у прыватнасці, росту ВУП і інвестыцый і асноўны капітал.

У бліжэйшай будучыні, заявіў Сяргей Забалоцец, у Беларусі неабходна будзе весці працу над развіццём заканадаўчай базы ў галіне энергетыкі. Так, «наспела неабходнасць распрацоўкі базавога закона аб электраэнергетыцы».

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

ПЕНСІЙНАЯ ПРЫБАЎКА 3 ВАРЫЯНТАМІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Пры гэтым само па сабе інвеставанне вядзе да дадатковага папаўнення рахункаў грамадзян. Да прыкладу, пры ўмове штомесячных 20-долларавых адлічэнняў «на пенсію» на працягу 10 гадоў сама сума ўзносаў складае 2400, а сума «павялічанай» страхавой выплаты — ужо амаль 3100 умоўных адзінак. Апроч таго, сёння беларускія кампаніі могуць прапанаваць розныя віды пенсійнага страхавання. Яно можа рабіцца ў беларускіх рублях, у валюце або ў эквіваленте замежнай валюты па курсу Наўбанка. А самі страхавыя выплаты здзяйснююцца пажыццёва або пэўны адрэзак часу пасля наступлення пенсійнага ўзросту, прычым, як правіла, у апошнім выпадку прадугледжваецца магчымасць перадачы «неатрыманых» сродкаў спадчынікам.

Зрэшты, якому від дадатковага пенсійнага страхавання аддаць перавагу, і наколькі прымальны сам гэты шлях, кожны павінен вырашаць самастойна. Адно, што калі вы захочаце заключыць страхуючы, то зрабіць гэта лепш як мага раней. І пажадана — не пазней чым за 5 гадоў да наступлення пенсійнага ўзросту. Інакш сума ўзносаў, якую «паспее» набіраць чалавек і праінвеставаць страхавая кампанія, атрымаецца невялікай. А значыць, акажацца не вельмі адуцывальнай і сама дадаткова пенсія.

УПАРАДКОВАЕЦА ДЗЕЙНАСЦЬ У СФЕРЫ ДАМАШНІХ ІНТЭРНЭТ-СЕТАК

У Беларусі прымаюцца меры для наводнення парадку ў сферы дамашніх Інтэрнэт-сетак. Аб гэтым заявіў намеснік дырэктара Дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржаўнага кантролю Яўген Мачайла.

Паводле яго слоў, хутка ўступіць у дзеянне пастанова Урада, якая рэгламентуе дзейнасць Інтэрнэт-сетак. Гэта дасць магчымасць легалізаваць гэты бізнес, ведаць каардынаты прадаўцоў Інтэрнэт-прадукту і кантраляваць іх работу.

У мінулым годзе па фактах парушэнняў у гэтай сферы быў узбуджаны шэраг крымінальных спраў.

БЕЛТА.

У 2006 ГОДЗЕ ДА КРЫМІНАЛЬНАЙ АДКАЗНАСЦІ ПРЫЦЯГНУТА 37 СУПРАЦЮІНІКАЎ МЫТНЫХ ОРГАНАЎ

Аб гэтым паведамілі БЕЛТА ў ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС Беларусі. Мытная сфера па-ранейшаму застаецца прыцягальнай для жадаючых атрымаць злачынныя даходы. Летас выяўлена больш за 80 злачынстваў, учыненых службовымі асобамі мытных органаў. Звыш паловы з іх — злоўжыванне ўладай або службовымі паўнамоцтвамі, а трэцяя частка — хабарніцтва.

Распаўсюджанымі проціпраўнымі дзеяннямі ў гэтай сферы з'яўляюцца заніжэнне кошту груза і ўтойванне яго ад мытнага афармлення з мэтай змяншэння плацяжкоў. Такія злачынствы носяць не эпізодычны характар, а ажыццяўляюцца шматразова па загадаў спланаванай схеме. Прыклад таму — прычынненне да крымінальнай адказнасці супрацоўніка мытнага пункта «Каменны Лог» Ашмянскай рэгіянальнай мытні, якая атрымала хабар за незаконнае афармленне аўта-транспарту. Вынікам яе проціпраўных дзеянняў стала прычыненне дзяржаве ўрон на суму звыш ВР200 млн.

Больш мае той, хто... не спяшаецца Скідаваць з рахунку банкіўскай уклады ці добраахвотнае страхаванне, безумоўна, не варта. Аднак разам з тым трэба ўзгадаць яшчэ адзін шлях павышэння ўважання ў прыватнасці, да развіцця дыялогу па энергетычным тэме з усімі без выключэння партнёрамі як з Усходу, так і з Захаду.

Сяргей ГРЫБ. пенсіі, неабходна пралічваць у кожнай канкрэтнай сітуацыі, і да таго ж канчатковае рашэнне тут залежыць выключна ад самога пенсіянера, — кажа начальнік аддзела арганізацыі пенсійнага забеспячэння Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валерыі Кавалькоў. — Можна хіба што заўважыць: узгадана норма з'яўляецца найбольш выгаднай для асобаў, якія маюць няпоўны год стажу. Паводле нашых ацэнаў, памер пенсіі павялічаецца ад атрымання пенсіі, па сутнасці павялічвае яе памер на ўсё астатняе жыццё.

У прыватнасці, паводле артыкула 23¹ Закона «Аб пенсійным забеспячэнні», кожны два месяцы «адкладзенага» выхаду на заслужаны адпачынак вядуць да росту пенсіі на 1 працэнт заробку, што прымаецца для яе вылічэння. Такім чынам, за паўгода работы без атрымання пенсіі яе памер узрастае на 3 працэнты, за год — на 6 працэнтаў, а за два гады — на 12 працэнтаў. І да таго ж гэтыя перыяды залічваюцца ў працоўны стаж. Прычым нялішне зрабіць адну заўвагу: саюзаабсалвітым бонусам за адкладзены выхад можаць скарыстацца як «новыя» пенсіянеры, так і пенсіянеры, якія маюць гэты статус ужо шмат гадоў.

— Наколькі ў рэшце рэшт «акупіцца» часовае адмова ад

«ЛЮДЗІ ДОБРЫЯ, ПОМНІЦЕ...» 22 сакавіка 1943 года фашысты знішчылі вёску Хатынь.

149 жыхароў Хатыні прынялі пакунікуюча смерць — згарэлі заўвава. Сярод іх было 75 дзяцей, самаму маленькаму споўнілася толькі сем тыдняў...

Хатынь — трагічны сімвал Беларусі. Нямецка-фашысцкія акупанты ажыццяўлялі дзікунікі па сваёй задуме план «выпаленай зямлі». Беларусь была літаральна ахутана дымам. Гарэлі вёскі — разам з людзьмі...

У Хатыні на Могілах вёсак — урны з зямлёй 186 вёсак, што падыялілі лёс Хатыні і не адраділіся пасля вайны. 433 Беларуска вёскі, спаленыя са сваімі насельнікамі, паўсталі з попелу — іх назвы увекавечаны ў цяжкай вязі адлітых з металу дрэў Адроджаных вёсак...

Уладальнікі Інтэрнэт-магазінаў да 19 красавіка павінны падаць заяву аб унясенні змяненняў у ліцэнзіі

Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведаміла начальнік упраўлення арганізацыі гандлю і паслуг Міністэрства гандлю Беларусі Людміла Петракоўская.

Паводле яе інфармацыі, з 19 сакавіка ўладальнікі магазінаў, якія ажыццяўляюць гандаль праз сетку Інтэрнэт, павінны ў месячны тэрмін падаць заяву ў ліцэнзуючыя органы краіны аб унясенні змяненняў у ліцэнзіі, якія ў іх ёсць. Выканаўчыя камітэты на працягу месяца разгледзяць заявы, пасля чаго змяненні будуць унесены. Гэта працэдура праводзіцца без спяганання ліцэнзійнага збору, паколькі звязана са змяненнем заканадаўства, у адпаведнасці з ліцэнзіяй Петракоўскай.

Нагадаем, з 19 сакавіка ўступіла ў сілу новае патрабаванне да гандлю праз сетку Інтэрнэт. Так, пры ажыццяўленні рознічнага гандлю праз Інтэрнэт юрыдычныя асобы і індывідуальныя прадпрыемальнікі павінны ва ўстаноўленым парадку зарэгістраваць даменная імя ў даменная адраснай прасторы нацыянальнага сегмента сусветнай сеткі і назваць даменная імя ў ліцэнзіі. Усе звесткі аб суб'екце гаспадарання і рэзультаты ліцэнзіі будуць размешчаны на сайце Інтэрнэт-магазіна. Раней у ліцэнзіі магазінаў называўся толькі від гандлёвай дзейнасці — рознічны гандаль па ўзрэх. Акрамя таго, гэты від гандлю будзе дазволена толькі Інтэрнэт-магазінам, якія зарэгістраваны Дзяржаўным цэнтрам бяспекі інфармацыі.

Неабходнасць дадатковага прававога рэгулявання дзейнасці Інтэрнэт-магазінаў выклікала развіццём гэтага віду гандлю. Паводле ацэнкі спецыялістаў, у беларускім сегменце Інтэрнэт функцыянуюць больш за 400 магазінаў. Са змяненнем заканадаўства плануецца таксама ўзмацніць барацьбу з «шэрым імпартам» і не дапусціць да ўдзелу ў гандлі асобаў, якія займаюцца ім незаконна.

Міністэрства гандлю ў 2006 годзе правяло выбарачны маніторынг калі 200 магазінаў, размешчаных на буйнішых беларускіх Інтэрнэт-пляцоўках. Вынікі праверак і інфармацыя з арганізацыі абароны правую спажываючы сведчаць пра тое, што многія Інтэрнэт-магазіны працуюць з парушэннямі. Напрыклад, устаноўлены факты наяўнасці магазінамі дакументаў, якія пацвярджаюць продаж і аплату тавараў, а таксама факты неадпаведнасці гарантыйнага талонаў патрабаванням нацыянальнага заканадаўства, з-за чаго пакупнік не можа абараніць свае правы.

І яшчэ. Трэба падкрэсліць, што разлік пенсіі робіцца толькі з заробку, які «праходзіць» па ведамасці і з якога рабіліся адлічэнні ўзносаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання. Ніякі іншы заробак пад увагу проста не бярыцца. Словам, час ад часу зноў-такі даводзіцца выбіраць: зарплата кў канверсе» сёння або магчымасць атрымаць больш высокую пенсію надалей.

Сяргей ГРЫБ.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

Открытого акционерного общества «Хорошее настроение» за 2006 г.

АКТИВ	на конец отчетного года в млн. руб.	ПАССИВ	на конец отчетного года в млн. руб.
Основные средства	2056	Уставный фонд	83
Нематериальные активы	1	Добавочный фонд	2137
Запасы и затраты	48	Непокрытый убыток	-217
Налоги по приобрет. ценност.	23	Доходы будущих периодов	1
Товары, готовая продукция	30	Прибыль (убыток) отчетного года	22
Товары отгруженные	1	Краткосрочные кредиты и займы	8
Дебиторская задолженность	22	Кредиторская задолженность	204
Денежные средства	8	БАЛАНС	2208
Расходы будущих периодов	19		
БАЛАНС	2208		

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

с 1 января 2006 г. по 31 декабря 2006 г. Открытого акционерного общества «Хорошее настроение»

млн. руб.	млн. руб.
1. Доходы и расходы по видам деятельности	млн. руб.
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	1105
Налоги, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	181
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за минусом НДС, акцизов и иных аналогичных обязательных платежей)	924
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	496
Расходы на реализацию	427
Прибыль (убыток) от реализации	1
2. Операционные доходы и расходы	
Операционные доходы	4
Операционные доходы (за минусом НДС, иных аналогичных обязательных платежей)	3
в том числе:	
доходы, полученные от продажи активов (кроме ценных бумаг и иностранной валюты)	3
Операционные расходы	4
в том числе:	
расходы, полученные от продажи активов (кроме ценных бумаг и иностранной валюты)	4
Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	-1
3. Внеоперационные доходы и расходы	
Внеоперационные доходы	16
Налоги, включаемые во внеоперационные доходы	-
Внеоперационные доходы (за минусом НДС, иных аналогичных обязательных платежей)	-
Внеоперационные расходы	35
Сумма источников собственных средств, направленная на покрытие убытков	-
Прибыль (убыток) от внеоперационных доходов и расходов	-19
Прибыль (убыток) за отчетный период	-19
Налоги и сборы, производимые из прибыли	25
Расходы и платежи из прибыли	1
Сумма льготы по налогу на прибыль	-
Прибыль (убыток) к распределению	-45

Генеральный директор
Главный бухгалтер

Бернада Е. А.
Страузова Н. В.

Актив	Код строки	На начало отчетного года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. Внеоборотные активы			
Основные средства (01, 02)	110	2108	2392
Нематериальные активы (04, 05)	120	1	3
Доходные вложения в материальные ценности (02, 03)	130		
Вложения во внеоборотные активы (07, 08)	140		21
Прочие внеоборотные активы	150		
ИТОГО по разделу I	190	2109	2416
II. Оборотные активы			
Запасы и затраты	210	698	625
В том числе: сырье, материалы и другие ценности (10, 14, 15, 16)	211	686	578
животные на выращивании и откорме (11)	212		
незавершенное производство (издержки обращения) (20, 21, 23, 29, 44)	213	12	47
Прочие запасы и затраты	214		
Налоги по приобретенным ценностям (18, 76)	220	77	47
Готовая продукция и товары (40, 41, 43)	230	125	51
Товары отгруженные, выполненные работы, оказанные услуги (45, 46)	240	506	285
Дебиторская задолженность	250	63	42
В том числе:			
расчеты с покупателями и заказчиками (62, 63)	251	61	4
расчеты с учредителями по вкладам в уставный фонд (75)	252		
расчеты с разными дебиторами и кредиторами (76)	253	2	4
прочая дебиторская задолженность	254		34
Финансовые вложения (53, 59)	260	174	174
Денежные средства (50, 51, 52, 55, 57)	270		1
Прочие оборотные активы	280		
ИТОГО по разделу II	290	1643	1225
БАЛАНС	390	3752	3641
III. Источники собственных средств			
Уставный фонд (80)	510	447	447
Собственные акции (

22 сакавіка — Сусветны дзень вады У Беларусі

Выкарыстоўваецца каля 3% водных рэсурсаў

Сёння больш за 40 працэнтаў насельніцтва планеты жыве ў раёнах, дзе істотна не хапае якаснай прэснай вады. Спецыялісты падлічылі, што ўжо ў 2025 годзе прыкладна дзве трэці насельніцтва свету, ці каля 5,5 млрд чалавек, будзе жыць на тэрыторыях, дзе будзе адчувача недахоп пітной вады.

Паводле слоў начальніка аддзела гідралогіі і дзяржаўнага воднага кадастру Рэспубліканскага гідраметэцэнтра Людмілы Трафімавай, водныя рэсурсы рачнога сіцёку Беларусі летас склалі каля 60 кубічных кіламетраў, а агульныя водныя рэсурсы краіны з улікам азёраў, вадасховішчаў і сажалак — каля 70 кубічных кіламетраў, што адпавядае 98 такім вадаемам, як Нарач. Натуральныя рэсурсы падземных вод Беларусі ацэньваюцца прыкладна ў 18 кубічных кіламетраў.

Ці дастаткова гэтай вады для Беларусі? Паводле інфармацыі спецыялістаў, па тэрыторыі краіны працякае 20 781 рака, знаходзіцца 10 780 азёраў і 151 вадасховішча. Разам з тым на тэрыторыі краіны з усіх сумарных рэсурсаў водных аб'ектаў штогод выкарыстоўваецца толькі 2—3 працэнты з існуючых аб'ёмаў вады. Якая эфектыўнасць выкарыстання прэснай вады? Больш за 70 працэнтаў водных рэсурсаў, якія спажываюцца, накіроўваецца на сельскагаспадарчыя мэты, дзе 60 працэнтаў такой вады вытравляецца ці зноў вяртаецца ў рэкі або падземныя рэзервуары.

У будучым лакальны недахоп вады можа пагражаць буйным прамысловым гарадам, такім, як Мінск, Салігорск і Баранавічы, дзе канцэнтравана большасць насельніцтва краіны і дзейнічаюць вадасховішчы прадпрыемстваў.

Штодзёна аэканя водных рэсурсаў паверхневай вод Беларусі займаюцца спецыялісты дзяржаўнай сеткі Дэпартамента па гідратэаэралогіі Мінпрыроўбы краіны. Сёння на тэрыторыі рэспублікі дзейнічае 123 гідралагічныя пасты на раках і 14 на азёрах і вадасховішчах.

Сяргей КУРКАЧ.

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

ЮБІЛЕЙНЫ КОНКУРС РАШЭННЯЎ «ЗВЯЗДА»-90

Рэдакцыя газеты «Звязда» аб'яўляе юбілейны конкурс рашэнняў шахматных кампазіцый, прысвечана 90-годдзю газеты. У спаборніцтва ўключана 30 заданняў, двуххалоджы, троххалоджы, шматхалоджы, згоды, заданні на зваротны і каператыўны мат.

Што павінны ведаць удзельнікі конкурсу? Ліміт часу на абдумванне кожнага задання для заданых жанраў — 10 дзён, для згоды — 15 дзён. Пажадана адказаў дасылаць на паштоўках. Выразна пісьмы адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда». Аба-язвава ўказваць свой поўны да-мяшны адрас з паштовым індэксам, прозвішчам, імем і ім'ем па бацьку. На адваротным бокі паштоўкі пра-стаўляць нумар задання і рашэн-не кампазіцыі, подпіс і дату ад-праўкі.

У заданых двуххалоджых указва-ецца толькі ўступны ход, у астат-ніх — рашэнні ў варыянтах можна абрываць за ход да мату. У задан-нях на каператыўны мат прыво-дзіцца поўны адказ. А ў згоды трэба поўнасна даваць тэматыч-ныя (галюўныя) варыянты. Пры не-рашальнасці задання трэба пры-весці магчыму аўтарскаму задуму і доказ яго невыканання. Калі ёсць пабочныя рашэнні, у залік ідзе толькі адно пабочнае.

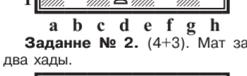
Пры раскрыцці аўтарскай задум-кі і памылцы з невырашэннем гэтага задання або ўказання вары-янты, прынятага памылкова за па-бочнае рашэнне, удзельнік штра-фуецца адным ачком.

Заданні ацэньваюцца ў ачках лічбай, роўнай колькасці халоду ў заданні. Эцюд — 5 ачкоў.

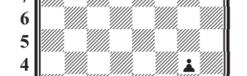
Пераможцы, якія набралі най-большую колькасць ачкоў, будуць узнагароджаны прызамі, ганаро-вымі і пахвалюльнымі водгукамі.

Прапануем першыя заданні.

Заданне № 1. (3+4). Мат за два ходы.

Заданне № 2. (4+3). Мат за два ходы.

П. Паціўноў. 1. d5! e2. ed 3. a5! ba 4. b5! ab 5. cb Kp6 6. b6! Kp7 7. b7 Kp8 8. d5! fg 9. h5! gh 10. f5 a4 11. f6 a3 12. f7 a2 13. b8f+! Kp:b8 14. f8f+.

П. Паціўноў. 1. Лаф! Cf7 2. c:g6+, 1. ... Cc6 2. Cf5, 1. ... Cc5 2. Cc4+, 1. ... Cc4 2. Cd3+, 1. ... Cg7 2. Cf8+, 1. ... Cf6 2. Ce7+, 1. ... Ce5 2. Cd6+ 1. ... Cc4 2. Ce5+, 1. ... Cc3 2. Kp:3 3. 1. g5 2. Ch7+.

П. Паціўноў. 1. d5! e2. ed 3. a5! ba 4. b5! ab 5. cb Kp6 6. b6! Kp7 7. b7 Kp8 8. d5! fg 9. h5! gh 10. f5 a4 11. f6 a3 12. f7 a2 13. b8f+! Kp:b8 14. f8f+.

Александр АЛЕСИК.

Ходзяць чуткі, што...

...Ваўка моцць занесці ў Чырвоную кнігу

Для большасці звычайных палюўнічых гэтая пагалоска, магчыма, яшчэ не дайшла, але ў асяроддзі спецыялістаў, у тым ліку на ўзроўні лягасаў, з падачы спецыялізаванага друкаванага выдання, яна ўжо поўны час актыўна абмяркоўваецца.

Навіна гэта ў нейкім сэнсе сапраўды дзіўная. Нароўні з янотападобным сабакам і звычайнай лісой воўк адносіцца да непажаданых відаў дзікай жывёлы (раней іх называлі шкоднымі відамі). Згодна з дзеючымі Правіламі вядзення палюўнічых гаспадаркі і палявання, здабываць палюўнічю жывёліну любога полу і ўзросту ружэйным і безружэйным спосабам дазволена ў сезоны і тэрміны, дазволена для палявання на іншыя віды палюўнічых жывёлы, а таксама ў тэрміны, дазволена Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя.

Больш за тое, рэгулярна Міністэрства лясной гаспадаркі аб'яўляе конкурс на адстрэл непажаданых відаў дзікай жывёлы, у тым ліку і ваўка. За шкуру дарослага ваўка палюўнічаму, напрыклад, плаціць 7 базавых велічынь, прагледжана і дадатковае заахованне для лепшых палюўнічых па выніках конкурсу ў выглядзе выданыя бесплатна курсу ў выглядзе дазволу на здабычкі розных відаў дзікай жывёлы. Адкуль такое стаўленне да «шэрага»? Не сакрэт, што воўк (асабліва калі колькасць папуляцыі вялікая), на- носіць адчуванні ўрон не толькі дзікай прыродзе, але і народнай гаспадарцы. Не трэба скардзіцца з рахункаў і тое, што выклікае з янотападобным сабакам і звычайнай лісой — асноўны распаўсюдж- ваннікі шаленства. Таму мы звярнуліся да розных спецыялістаў з просьбай выказаць сваё мерка- ванне адносна магчымых прапа- нуў аб унесенні шэрага драпежні- ка ў Чырвоную кнігу.

Уладзімір ТЫШКЕВІЧ, загад- чык сектара палюўнічых-завяс- тва і рэсурсаў палюўнічых фа- нуна Інстытута заалогіі Нацыя- нальнай акадэміі навук:

— Папуляцыя ваўка ў нашай краіне большая, чым у краінах Скандынавіі і Польшчы разам узя- ты. А ваўміцце праблему шален-

Фота Аляксандра КЛЕШЧУКА

ства, якая стала актуальнай паў- сюдна! Увогуле колькасць выпад- каў шаленства павялічылася ў па- раўнанні з мінулым годам у 17 разоў! Яшчэ з дзесяткам гадоў таму выказваўся меркаванне, што ваўка трэба захаваць толькі на ахоўваемым тэрыторыях, прычым трымаць яго колькасць пад жорсткім кантролем. Таму думкі, што гучаць, не інакш, як абсурд- даны, называць нельга. Ці трэба да- гаджаць «зьяліны», калі ў адной толькі суседняй Расіі 200 тысяч асобін ваўка?

Віктар КАРОГВІЧ, намеснік начальніка ўпраўлення палюў- нічых гаспадаркі Міністэрства лясной гаспадаркі:

— Думам, што гэта меркаван- не асобных людзей, тым больш — не практычна. Згодна з палюў- нічымі данымі ўліку папуляцыі ваўка за 2006 год, на тэрыторыі краіны зараз налічваецца 1100 шэрых драпежнікаў. Гэта велічы- шма. Памятаю, яшчэ гадоў 15— 20 таму многія спецыялісты вы- казалі меркаванне, што апты- малёная колькасць ваўка для та- кой тэрыторыі краіны, як наша, павінна склацца 300—400 асобін. Вось да нас наступаюць паведам- ленні, напрыклад, з Гомельскай вобласці — пачасціліся напады ваўкоў не толькі на дзікіх жывёл, але і на людзей...

Сяргей РАСОЛЬКА.

Пытальнік

Пасля трайнога дарэння чэкамі крэдыт не пакасіш

У 1998 годзе я па дагавору дарэння падаарыла свае чэкі «Жыллё» сваёй нявестцы. Хаце- ла сыну, але так зрабіла работ- ніца натарыяльнай канторы. Сын з нявесткай у той час узя- лі крэдыт у «Беларусбанку» для будаўніцтва прыватнага дома, але чэкі «Жыллё» ім не спатрэ- біліся.

Калі выйшаў Указ Прэзідэнта аб перарэгістрацыі чэкаў і магчымасьці дарэння іх блізікім, я зноў звярнулася ў натарыяль- ную кантору. Там паралілі, па- колькі я і нявестка — чужыя адзін аднаму людзі, перафармі- ралі нявестцы шляхам дарэння гэтыя чэкі на свайго мужа, г.зн. майго сына.

У пачатку верасня сын з натарыяльнай канторы перафар- міў чэкі «Жыллё» на сваю род- ную сястру (маю дачку) і яны былі перарэгістраваны. Дачка з сяцем пачалі будаваць каапэ- ратыву кватэру, для чаго ўзялі ў «Беларусбанку» крэдыт. У райвыканкаме па месцы жы- харства даць адказалі, што чэ- кі для пагазнення крэдыту ў іх не возмуць. Дапамажыце ра- забрацца ў сітуацыі.

Марыя Аляксееўна ЛІНКЕВІЧ, в. Няздобичы Свіслацкага раёна

Зварот чытачкі па просьбе ра- дакцыі быў разгледжаны ў Свіслац- кам раённым выканаўчым камітэце.

— У адпаведнасці з Дэкрэтам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 28 жніўня 2006 г. № 13 «Аб уня- сенні змянення ў Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 7 чэр- веня 2005 г. № 6», грамадзяне ма- юць права выкарыстоўваць па- жуўныя крэдыты толькі ўласныя чэкі або падараныя асобай, на якую яны былі налічаны.

У выніку разгляду дадзенага звароту ўстаноўлена, што дачкай зваротчыцы чэкі «Жыллё» атрыманы ў працэсе трайнага дарэння, таму выкарыстаць іх для пагазнення крэ- дыту яна не можа».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сцяпан НЕФІДОВІЧ.

Выразіць з перакіднага календара з па-савеску чырвоным лічбам. «16 кастрычніка: адзін аўнучек, адзін га- ласік на 200 грамаў і 10 пятак — усяго 12 грошаў. 17 кастрычніка: 2 галаўні, 15 пятак і 3 іх — дзве вялікія, усяго 17 грошаў злучана з рашэння да 11 галаўні на пны».

Цяпер у Міхаіла Савельевіча цэ- лыя архіў: некалькі бланкетаў, за- поўненых яго бісерным пачырмам. Такім дробным, што аднаго блан- кета хапае звычайна гадоў на пяць. Ён ніколі не забываецца рабіць за-

Сцяпан НЕФІДОВІЧ.

ду 9 кілаграмаў аўнучэй. А каб заць- ся на лёд, сеў і падкадаў дрэй- сы. Ды яшчэ распануўся да ка- гашулі, бо баўся праваліцца ў ва- ды і замерзнуць.

Міхаіл Савельевіч спецыяльна запісава звесткі пра розныя пры- родныя катаклізмы, ад якіх церпіць чалавек. Напрыклад, 11 снежня 1967 года была моцная мяццэла, і ў Мсціслаўскім раёне замерзла 12 чалавек.

— Мне тады было 30 гадоў, і ў той дзень я быў на паляванні, —

Сёлета спаўняецца 125 гадоў з дня нараджэння народнага пісьмен- ніка Беларускага Якуба Коласа... А 95 гадоў таму ён жыў і працаваў у нас. Вядома, што ў сярэдзіне 1911 года ён, тады настаўнік Канстанцін Міхайлавіч Міцкевіч, шукаў работу і што яго «палітычна неаблаганадзей- ня» нідзе не бралі. Вырочыў адзін з сяброў па Нясвіжскай семінары Вікенці Філіповіч, які настаўнічаў у Лунініцы ў народным вучылішчы. А прагн таго даваў прыватныя ўрокі на сваёй кватэры.

У пачатку лістапада 1911-га там жа, у доме па вуліцы Садовай, пася- ліўся і стаў вучыць дзяцей новы, апаўны настаўнік Якуб Колас. Работы ў яго было мала, вольнае часу — шмат, таму, відаць, менавіта ў гэты перыяд з-пад яго пера выйшла першая частка паэмы «Сымон-музыка» і трэці раздзел бессмяротнай «Новай зямлі». Не менш плённымі быў і пачатак 1912-га, які ў «Нашай ніве» быў надрукаваны 4 апаўданы, 7 вершаў. У канцы сакавіка 1912-га Якуб Колас быў назначаны на працу ў вёску Куляцічы Пінскага раёна. А ў Лунініцы, потым, яго імем назвалі вуліцу, паставілі помнік. Штогод з'язджаецца народ на Каласавыя.

Сцяпан НЕФІДОВІЧ.

Сцяпан НЕФІДОВІЧ.

ва выразіць з перакіднага календара з па-савеску чырвоным лічбам. «16 кастрычніка: адзін аўнучек, адзін га- ласік на 200 грамаў і 10 пятак — усяго 12 грошаў. 17 кастрычніка: 2 галаўні, 15 пятак і 3 іх — дзве вялікія, усяго 17 грошаў злучана з рашэння да 11 галаўні на пны».

Цяпер у Міхаіла Савельевіча цэ- лыя архіў: некалькі бланкетаў, за- поўненых яго бісерным пачырмам. Такім дробным, што аднаго блан- кета хапае звычайна гадоў на пяць. Ён ніколі не забываецца рабіць за-

ду 9 кілаграмаў аўнучэй. А каб заць- ся на лёд, сеў і падкадаў дрэй- сы. Ды яшчэ распануўся да ка- гашулі, бо баўся праваліцца ў ва- ды і замерзнуць.

Міхаіл Савельевіч спецыяльна запісава звесткі пра розныя пры- родныя катаклізмы, ад якіх церпіць чалавек. Напрыклад, 11 снежня 1967 года была моцная мяццэла, і ў Мсціслаўскім раёне замерзла 12 чалавек.

— Мне тады было 30 гадоў, і ў той дзень я быў на паляванні, —

Сёлета спаўняецца 125 гадоў з дня нараджэння народнага пісьмен- ніка Беларускага Якуба Коласа... А 95 гадоў таму ён жыў і працаваў у нас. Вядома, што ў сярэдзіне 1911 года ён, тады настаўнік Канстанцін Міхайлавіч Міцкевіч, шукаў работу і што яго «палітычна неаблаганадзей- ня» нідзе не бралі. Вырочыў адзін з сяброў па Нясвіжскай семінары Вікенці Філіповіч, які настаўнічаў у Лунініцы ў народным вучылішчы. А прагн таго даваў прыватныя ўрокі на сваёй кватэры.

У пачатку лістапада 1911-га там жа, у доме па вуліцы Садовай, пася- ліўся і стаў вучыць дзяцей новы, апаўны настаўнік Якуб Колас. Работы ў яго было мала, вольнае часу — шмат, таму, відаць, менавіта ў гэты перыяд з-пад яго пера выйшла першая частка паэмы «Сымон-музыка» і трэці раздзел бессмяротнай «Новай зямлі». Не менш плённымі быў і пачатак 1912-га, які ў «Нашай ніве» быў надрукаваны 4 апаўданы, 7 вершаў. У канцы сакавіка 1912-га Якуб Колас быў назначаны на працу ў вёску Куляцічы Пінскага раёна. А ў Лунініцы, потым, яго імем назвалі вуліцу, паставілі помнік. Штогод з'язджаецца народ на Каласавыя.

Сцяпан НЕФІДОВІЧ.

ва выразіць з перакіднага календара з па-савеску чырвоным лічбам. «16 кастрычніка: адзін аўнучек, адзін га- ласік на 200 грамаў і 10 пятак — усяго 12 грошаў. 17 кастрычніка: 2 галаўні, 15 пятак і 3 іх — дзве вялікія, усяго 17 грошаў злучана з рашэння да 11 галаўні на пны».

Цяпер у Міхаіла Савельевіча цэ- лыя архіў: некалькі бланкетаў, за- поўненых яго бісерным пачырмам. Такім дробным, што аднаго блан- кета хапае звычайна гадоў на пяць. Ён ніколі не забываецца рабіць за-

ду 9 кілаграмаў аўнучэй. А каб заць- ся на лёд, сеў і падкадаў дрэй- сы. Ды яшчэ распануўся да ка- гашулі, бо баўся праваліцца ў ва- ды і замерзнуць.

Міхаіл Савельевіч спецыяльна запісава звесткі пра розныя пры- родныя катаклізмы, ад якіх церпіць чалавек. Напрыклад, 11 снежня 1967 года была моцная мяццэла, і ў Мсціслаўскім раёне замерзла 12 чалавек.

— Мне тады было 30 гадоў, і ў той дзень я быў на паляванні, —

КОВАЙ ЛЮСТЭРКА 3

«ДРЭВА ШЧАСЦЯ»?

На Лепельшчыне пакуль што толькі адзінкі займаюцца прыватным турыстам. Нагадаю, толькі базавую велічыню ў год трэба заплаціць у якасці падатку за такую дзейнасць. Але ж дзе яскосцю ўзяць грошы, каб пераўтварыць, на- прыклад, тыповую звычайную хату з падворкам у добраўпарадкаванае ўтульнае «месца» з усімі сучаснымі выгодамі? Наогул ці проста атры- маць участак зямлі для стварэння сельскага га- тэля, дзе акрамя пражывання і харчавання га- рантаўца шэраг эксклюзіўных паслуг: знаём- ства з традыцыйнымі рамёствамі, экскурсіі па цікавых кутках?

На Лепельшчыне дзейнічае адзіная слянская-фер- мерская гаспадарка «Люкшына», уладальнік якой Ві- ктар Труфануў працуе і ў сферы агракультуры, «Гру- па падтрымкі» чыняць і з захаваннем, як кажуць, та- лакай дапамагае яму наладжваць і развіваць гаспа- дарку з «турыстычным ухілам». Гэта людзі, якія пра- цуюць у розных сферах: гісторыі, краязнаўчы, май-стры дэкаратывуна-прыкладной творчасці, спецыялі- сты сельскай гаспадаркі. Сярод добраахвотных памоч- нікаў — 70-гадовы пенсіянер Уладзімір Сяргевіч Мі- рановіч з вёскі Акана, які ведае будаўнічыя секрэты

прадукцыі. Ён зрубіў па просьбе фер- мера першы вянец дома па трады- цыйнай беларускай старадаўняй тэх- налогіі. Мірановіч валодае ўсім спе- цыяльнасцю, што могуць спатрэбіць у дачыненні да выкавага жыцця. За гэта ўсе яго паважаюць. А якія кашалі ён ро- біць сваімі залатымі рукамі!

Аднадумца фермера Волга Ма- ханенка — і партнёр па бізнэсу, і ініцыятар шэрагу незвычайных ідэй. Яна сваю дачу пераўтварыла ў сядзібу «Прызязёрная», што ў Ста- рым Лепелі. Волга, дарчыні, з'яў- ляецца аўтарам і каардынатарам турыстычнага маршрута «Край жоўтых гарлачыкаў і сівых валу- ноў». Віктар гадоў 19 адрацаваў у калгасе трактарыстам і вадзіце- лем, а Волга — менаджар па куль- турна, а таксама рэжысёр, працавала і ў раённым Доме культуры і самай розняй традыцыйныя бела- рускія свята арганізавала.

«Люкшына» — гэтая назва з'явілася ў гонар возера Люкшына, толькі адну літару змянілі, — расказвае Волга Мікалаеўна Маханенка. — Гэтая слянская-фер- мерская гаспадарка знаходзіцца кіламетраў за 10 ад райцэнтра. Калісьці тут была панская сядзіба, ад якой, на жаль, засталася толькі рэшткі фундамента ды асоб- ня каштоўныя элітныя дрэвы ў садзе. Мы спрабавем звязаць фермерства з агракультурай, ды не проста фармальна, а па ўзроўні старабеларускай гаспадаркі, дзе і кароў разводзілі, рамёствамі займаліся... Нам ёсць што паказаць гаспаля. І курган X стагоддзя, і так званы «змей каменны». Існуе яшчэ адна легенда, што гігант- кі змей лётаў да сваёй каханай на возера (Новаву- комльскае), але да першага прамяня сонца ён паві- нен быў швахацца ад святла, аднак адмыслова спазніўся, сонца спаліла крылы, ды ўпаў на зямлю недалёка ад сённяшняй вёскі Галеўскае. Каб яго пахаваць, людзі прыносілі зямлю. Так у лесе засталася яго магіла — 7-метровая глыба. Многія мясцовыя жыхары вераць, што калі дакрануцца да яе, поспех у каханні гаранта- вы. Таму гэцці з задавальненнем праводзяць такія «доследы». А які захалець і наватне стары «Чар-дуб» — вёсца Тадуліна, абхаліць яго моцна адначасова міні- мум чалавек 6 — 7! А колькі цікавых каменных крыжоў прыкладна сярэдні стагоддзі! А наваколлі ася- роддзе вакол фермерскай гаспадаркі! Цуд! І сад, і возера, і саджалка, балота, і лясны на лубы суст...

Гаворыць Віктар Труфануў: «На прасторы род- ной Беларусі не так шмат месцаў, дзе захаваліся народныя традыцыі. Восць, напрыклад, маленская вёска Аношкі на беразе возера Ч. Тут удзельнікі фальклорнага калектыву «Аношкі» навуачна сляваць мясцовыя песні, танцаваць палку, кравакві. Вель- мі цікава ўдзельнічаць у старадаўнім калядным аб- радзе «Жаніцьба Цярэшкі».

Савельевіч заўсёды жарце, што Марыя Васільевна ведала, за каго пайсці замуж — за заўзятата ама- тара рыбалкі, які заўсёды забір- пець сям'ю свежай рыбкі. Бело- лую рыбу Ганчаровы соляць, са- татно смажаць, рабкую з яе юш- ку. Нават самую малую рыбку Ма- рыя Васільевна перакручвае на фары і лепіць фальныя катлеткі!

Рыбалка — гэта самае вялікае задавальненне на свеце, узнё- ны Ганчароў. Ды і свежую рыбку ка- рысна ўжываць у ежу. Таму ён ра-

чтку была вар'яцка халадэца, а потым узміў ад цэплены кветкі распускаліся? Калі нічога не зме- ртала, то дрэнна будзе. Але чала- век ужо прымудзіла аўтаматлі, якія працуюць на сонечнай энергіі, бо запасы навіны рана ці позна закон- чацца. Так што навука дайдзе, лю- дзі выракаюцца і будучы жыць.

Сёлетняя ясна выдалася ран- няй, незвычайна цёплай — пацвяр- джае мсціслаўскі амадар-метэаро- лог. Напрыклад, лаводзе запісаў Ганчарова, у 1992 годзе 21 сака- віка ўдзень быў толькі 1 градус цяпла, 22-га — нульвая тэмперату- ра. У 1983 годзе ноччу і раніцай 21, 22, 23 сакавіка былі мінусявыя тэмпературы, і толькі ўдзень пад сонейкам паветра прагрэвалася да 2—5 градусаў цяпла. А ў леташнім сакавіку, калі памятаеце, яшчэ тра- шчалі марозы: з 21-га па 27-га на- зіралася аж да 10 градусаў маро- зу, і толькі з 28 сакавіка пайшо падтроху цяпла.

А што будзе далей з нашай сё- летняй вясной — цяжка прадка- заць. Міхаіл Савельевіч звяртае ўвагу на адсутнасць цвёрдых за- канамернасцяў і сільнасцю да краінасцяў. Сам Ганчароў з не- цярлівацю камае аднаўлення ры- балкі: цяпер, калі падняліся рэкі і растуць лёды, трэба пакачаць з любімай справы. Ды і пасуўныя ра- боты, якія ў Магілёўскай вобласці пачнуцца сёлета раней, таксама адцягнуць увагу. Але перапынак у рыбалцы не будзе працяглым. Хо- чацца верыць, што прырода-маці не падмане чаканні людзей і дасць добрае цяплае надвор'е.

Міхаіл Савельевіч, калешне, спрабуе рабіць і прагнозы над- двор'я. Праўда прызначае, што спраўджаюцца яны далёка не заў- сёды.

— Хто ж мо падрабачыць такую незвычайна цёплую вясну? — гаворыць Ганчароў. — Нават пелікан з цёплых краін да нас у Беларусь прыляцелі! Бязрэзвы сок пайшоў — а такога напрыканцы сакавіка ні- чого не было! Відаць, будзе і да- лей цёпла. Хоць летась, павінен сказаць, пасля пацяплення зноў прышоў холад. Я прагледзяў свае запісы на вясну за апошнія 10—15 гадоў, і магу даць такі прагноз: тыдні пра два будзе яшчэ зама- разкі. Хутчэй за ўсё, які і па наро- дных прыметах, пахаладанне пры- дзецца на тыдзень перад Вялік- дцем і потым на шціценне саду.

А вось лета, паводле меркаван- ня Міхаіла Савельевіча, будзе спя- котным. Аднак толькі першая па- лова. У другой палове лета, пра- гаюць мсціслаўскія пенсіянеры, будзе такаса шкодзіць прыродзе. Што будзе дажджы. Тады пойдучь гры- бы — хоць не так многа, як летась, бо штогод гэта не паўтараецца. І вельмі добры прагноз да Міхаіла Савельевіча на рыбную лоўлю: га- ворыць, што ўжо цяпер плотка

